

Ljubljana, 20. 5. 2009

Poročilo o neurjih 19. maja 2009

Opis sinoptične situacije

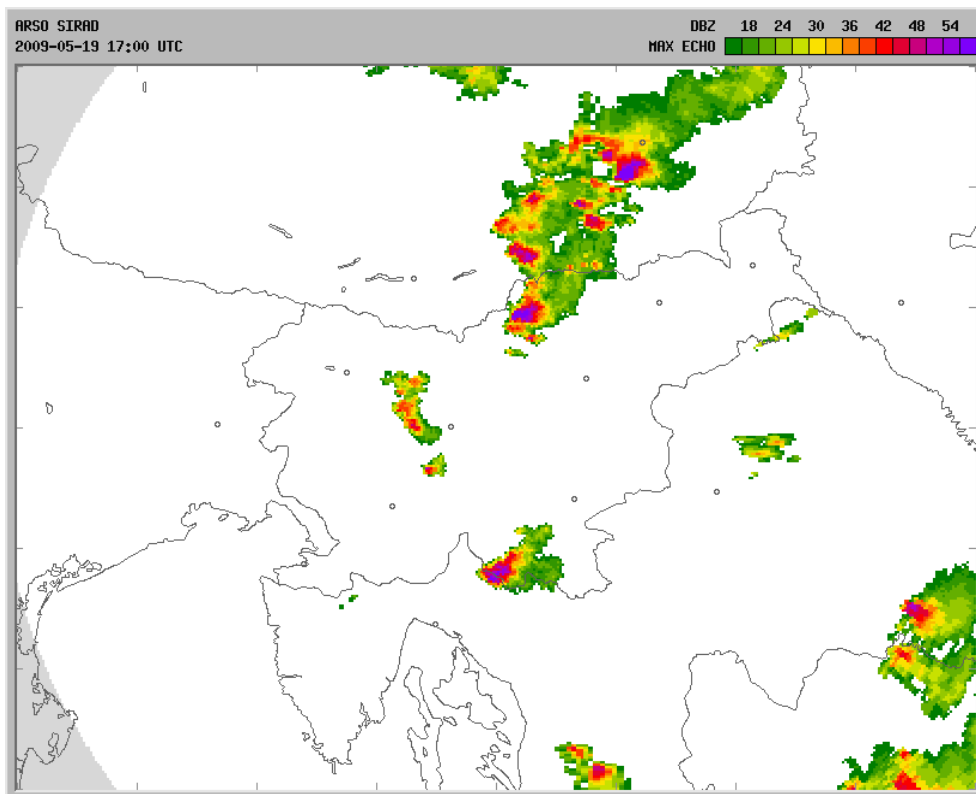
V torek, 19. maja, se je nad zahodno in severno Evropo raztezala obsežna višinska dolina s hladnim zrakom. Nad večino Sredozemlja in Balkanom je prevladovalo zelo toplo in sončno vreme. Nad naše kraje je v višinah z zahodnimi vetrovi pritekal topel zrak, v prizemni plasti pa je z vetrovi vzhodnih smeri dotekal nekoliko hladnejši, a vlažen zrak. Nad območjem Alp je valovila vremenska motnja, v nestabilnem ozračju so nastajale plohe in nevihte.

Razvoj vremena pri nas

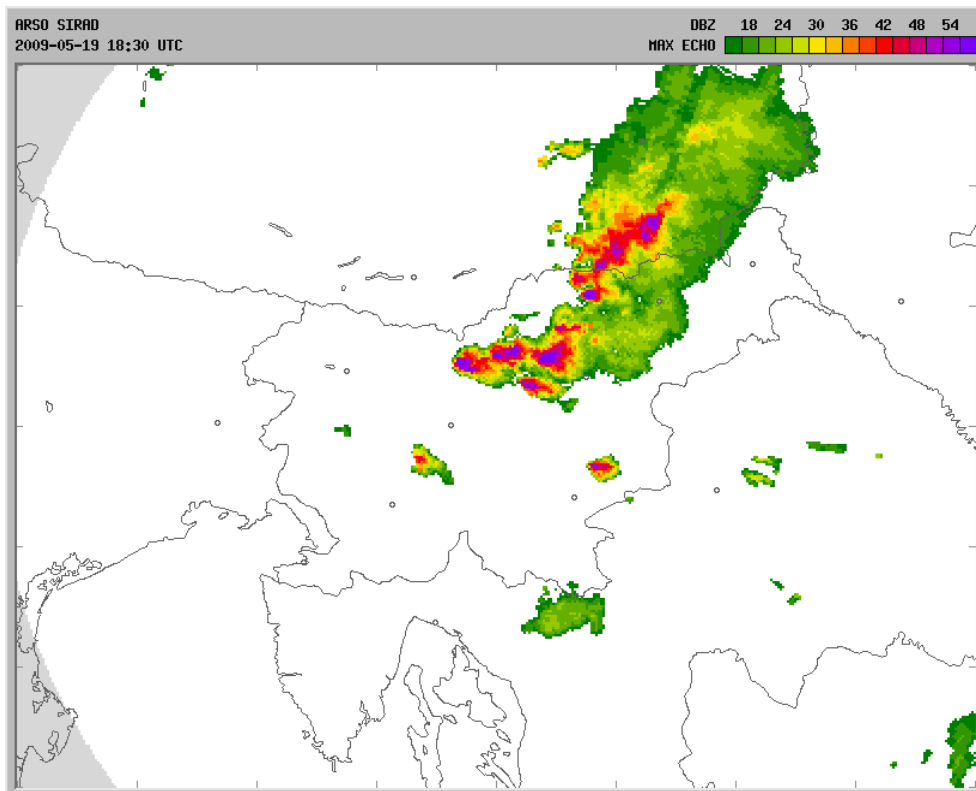
Do pol sedme ure zjutraj je bilo ozračje večinoma mirno, nato je pri Sevnici nastal nevihtni oblak, ki je počasi pomikal proti Celju. Dopoldne je nekaj nevihtnih celic nastalo v pasu od Posavja prek Prekmurja do zahoda Madžarske. Nevihtna dejavnost se je v prvi polovici popoldneva preselila na območje Alp in dinarske pregrade. Okoli 17. ure se je pojavila močna nevihta vzhodno od Celovca, a je še pred slovensko-avstrijsko mejo razpadla. Ob 19. uri sta bili močni nevihtni celici na Koroškem in dolini Kolpe (slika 1). Nad Koroško in Štajersko je nastajal obsežen nevihtni sistem, ki se je počasi pomikal proti jugu (slika 2). Zaradi šibkega do zmerne zahodnega vetra v višinah in vzhodnih vetrov v prizemni plasti ozračja je bilo napredovanje neviht zelo počasno, nove celice pa so nastajale na meji iztoka hladnega zraka iz obstoječih celic. Posledica majhne hitrosti nevihtnih celic so bili lokalno dolgotrajni nalivi. Najmočnejše nalive je radar na Lisci zabeležil na območju Kamnika, Škocjana v Krški kotlini, Šmartnega ob Paki, Vranskega in ponekod drugod (slika 6). Nevihte sta ponekod spremljala tudi toča in močni sunki vetra. Tekom noči se je ozračje počasi umirilo.

Zaradi krajevne omejenosti nalivov uradna mreža meteoroloških postaj večinoma ni beležila zelo intenzivnih padavin, izjema sta meteorološki postaji na Lisci in v Celju (slika 5). Na Lisci sta tako analogni zapisovalnik padavin, pluviograf, kot samodejna postaja zabeležili rekordno kratkotrajno višino padavin. Samodejna postaja je od 22.45 do 22.55, v 10 minutah, zabeležila kar 51 mm dežja, v 15 minutah 57 mm in v 50 minutah 75 mm. Prvi dve vrednosti sta najvišji uradno zabeleženi vrednosti na območju Slovenije od začetka meritev. Prejšnji rekord, 56 mm v 15 minutah je bil dosežen 21. julija 1985 na postaji v Ilirski Bistrici. Urni oziroma 60-minutni rekord ostaja nespremenjen, v Kekcu nad Novo Gorico je pluviograf 21. avgusta 1988 nameril kar 141 mm padavin. Potrebno pa je poudariti, da so meritve pri takšni intenziteti padavin lahko obremenjene z nekajodstotno napako.

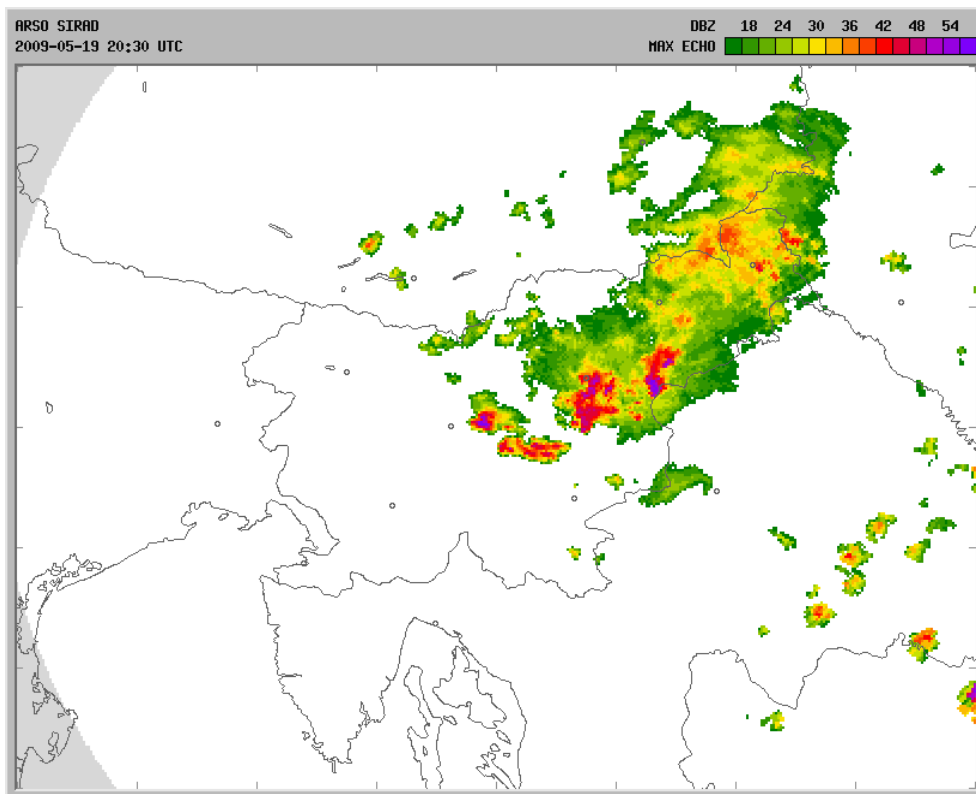
Skrajno močan naliv na območju Lisce je ob 22.50 skoraj popolnoma zasenčil pogled radarja na dogajanje drugod po Sloveniji (sliki 3 in 4).

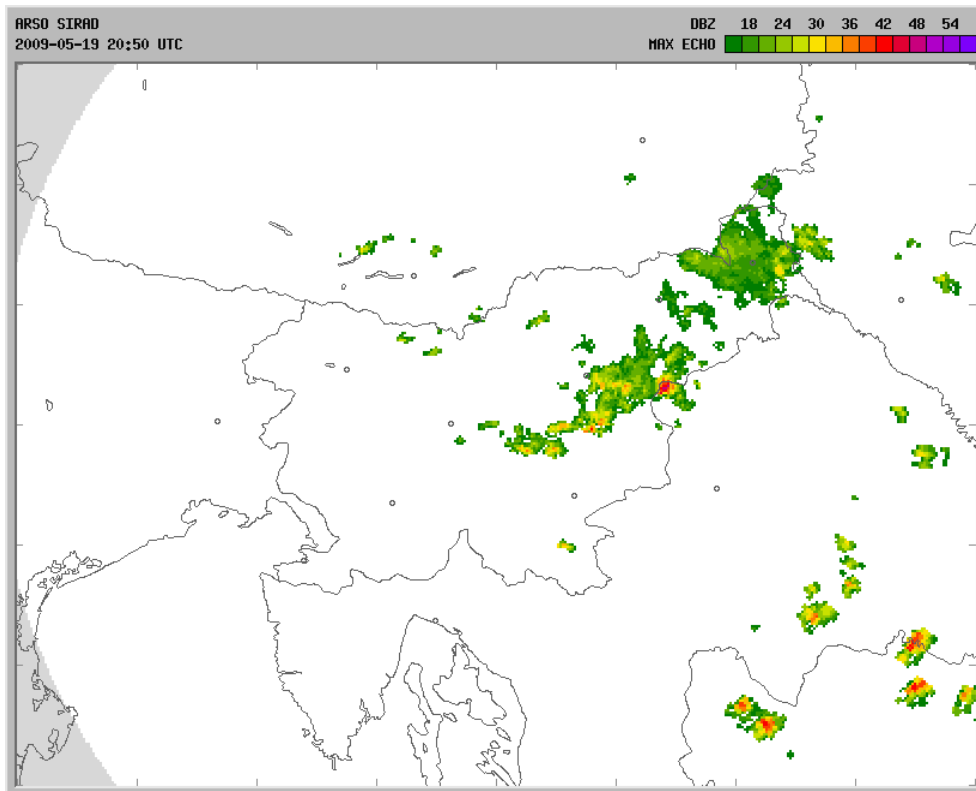
Slika 1. Slika največje radarske odbojnosti padavin 19. maja ob 19.00 po srednjevropskem poletnem času.

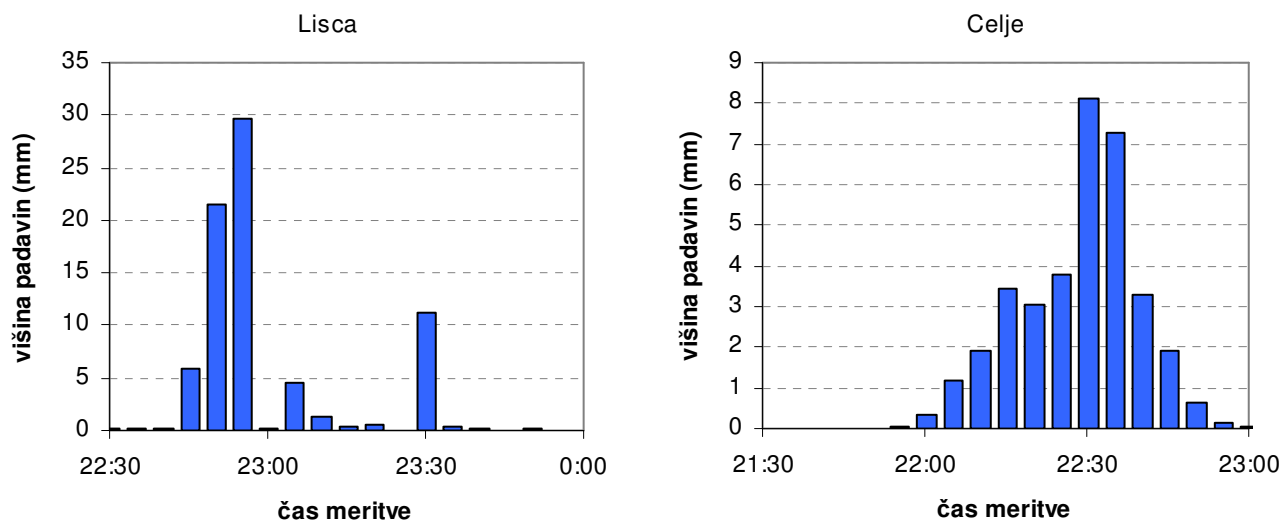
Slika 2. Slika največje radarske odbojnosti padavin 19. maja ob 20.30 po srednjevropskem poletnem času.

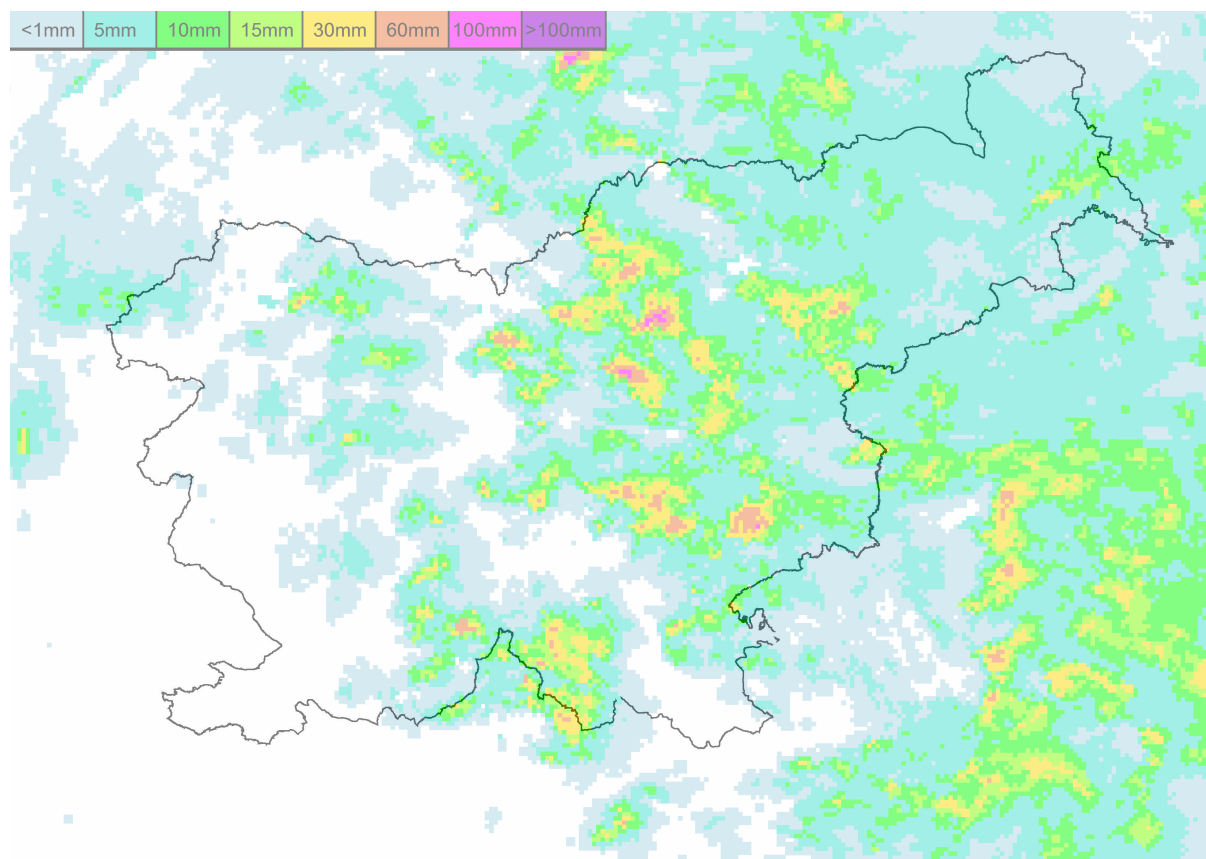
Slika 3. Slika največje radarske odbojnosti padavin 19. maja ob 22.30 po srednjevropskem poletnem času.

Slika 4. Slika največje radarske odbojnosti padavin 19. maja ob 22.50 po srednjevropskem poletnem času. Večino radarskega odboja z oddaljenih neviht na območju Slovenije je prestregel naliv na Lisci.

Slika 5. Časovni potek 5-minutne višine padavin na samodejnih meteoroloških postajah Lisca (nad Sevnico) in Celje 19. maja 2009 zvečer. Naveden čas je srednjevropski poletni.

Slika 6. 24-urna vsota padavin na podlagi radarskih meritev na Lisci. V neposredni bližini radarja je višina padavin zelo močno podcenjena, zato naliv ni viden.

Viri:

1. Meteorološki arhiv Agencije RS za okolje
2. Radarski arhiv Agencije RS za okolje
3. <http://weather.uwyo.edu/upperair/europe.html>
4. <http://profi.wetteronline.de/>
5. <http://www.sos112.si/slo/clanek.php?catid=3&id=3175>

Pripravi: Urad za meteorologijo, Oddelek za klimatologijo